

EDUSKUNNAN VASTAUS 3/2005 vp

Hallituksen esitys valtion eläkelain ja valtion eläkerahastosta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2004 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä valtion eläkelain ja valtion eläkerahastosta annetun lain muuttamisesta (HE 273/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 1/2005 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/1966) 17 §:n 1 momentti, 23 §:n 2 momentti ja 25 §, sellaisina kuin ne ovat, 17 §:n 1 momentti laissa 625/2000, 23 §:n 2 momentti laissa 1189/1994 ja 25 § osaksi laeissa 1528/1993 ja 1184/2003, sekä *lisätään* 21 §:ään uusi 2 momentti, seuraavasti:

17 §

Jos edunsaaja iän, vamman, sairauden tai muun syyn takia ei itse pysty hakemaan etuutta tai muuten hoitamaan etuutta koskevia asioitaan eikä hänellä ole edunvalvojaa, voi valtiokonttorin hyväksymä edunsaajan lähiomainen tai muu henkilö, joka on pääasiallisesti huolehtinut hänestä, edunsaajan puolesta käyttää puhevaltaa tämän lain mukaista etuutta koskevassa asiassa.

21 §

Tämän lain mukaisen etuuden saaminen vanhentuu kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä lukien, jona se olisi pitänyt maksaa, jollei van-

hentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään.

23 §

Valitus aika on 30 päivää päätöksen tiedoksaannista. Valtiokonttori ja valtion eläkelautakunta antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä. Jollei valituksen yhteydessä muuta näytetä, katsotaan valittajan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä

sen jälkeen, kun päätös on hänen ilmoittamalaan osoitteella varustettuna annettu postin kuljetettavaksi. Valtiokonttorin valitusaika luetaan päätöksen tekemisestä.

— — — — —

25 §

Aiheettomasti maksettu eläke on perittävä takaisin, jos edunsaaja on saanut tähän lakiin perustuvaa eläkettä enemmän kuin mihin hänellä on ollut oikeus.

Aiheettomasti maksettu eläkemäärä voidaan jättää osittain tai kokonaan takaisin perimättä, jos sen myöntämisen tai maksamisen ei ole katsottava johtuneen eläkkeen saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä.

Aiheettomasti maksettu etuus saadaan periä takaisin myös kuittaamalla se vastaisuudessa maksettavista eläke-eristä. Kulloinkin suoritettavasta eläke-erästä ei kuitenkaan saa eläkkeensaajan suostumuksetta vähentää enempää kuin kuudesosan siitä eläke-erän osasta, joka jää jälle sen jälkeen, kun eläke-erästä on ennakko-perintälain (418/1959) nojalla pidätetty ennakko tai rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/1978) nojalla lähdevero.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös silloin, kun valtiokonttori on 3 a §:n 1 momentissa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaisia etuuksia aiheettomasti. Siltä osin kuin valtiokonttori on maksanut aiheettomasti kunnallisen eläkelain, evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain, Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n tai yksityisten alojen eläkelakien mukaista etuutta, takaisinperinnästä päättävät näistä

etuuksista huolehtivat eläkelaitokset siten kuin näissä laeissa säädetään. Valtiokonttori antaa kuitenkin viimeisenä eläkelaitoksena toimieksaan takaisinperittävistä etuuksista päätösyhdistelmän ja perii takaisinperittävän määrän. Jos valtiokonttori perii takaisinperittävän määrän kuittaamalla, sovelletaan 3 momenttia, ja siinä tarkoitettuna eläke-eränä pidetään valtiokonttorin viimeisenä eläkelaitoksena maksettavana olevien eläke-erien yhteismäärää.

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa etuuden maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 21 §:n 2 momenttia ja 25 §:n 5 momenttia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa syntyneeseen saatavaan ja maksettui etuuteen. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös 31 päivänä joulukuuta 2003 voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

Laki

valtion eläkerahastosta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion eläkerahastosta 29 päivänä joulukuuta 1989 annetun lain (1372/1989) 7 a §, sellaisena kuin se on laissa 1234/1995, seuraavasti:

7 a §

Valtiokonttorin on määrättävä valtion eläketurvan piiriin kuuluvasta palveluksesta eläkemaksu rahastolle kymmenen vuoden kuluessa saatavan syntymisestä lukien. Eläkemaksusaatava syntyy maksamatta jääneen eläkemaksun eräpäivänä. Valtion eläketurvan piiriin kuuluvaan palvelukseen perustuva eläkemaksu sekä sille viivästymisen ajalta korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukainen vuotuinen viivästyskorko rahastolle saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

Aiheettomasti suoritetun eläkemaksun palautus vanhentuu kymmenen vuoden kuluttua eläkemaksun maksupäivästä lukien, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen

katkaisemisesta alkaa kulua uusi, viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 7 a §:n 2 momenttia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheuttomasti maksettuun eläkemaksuun. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös 31 päivänä joulukuuta 2003 voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

Helsingissä 18 päivänä helmikuuta 2005